

BÉKES

III. évfolyam
24. szám.

Békés, 1949
június 12.

A BÉKESI PARASZTSÁG LAPJA

Megállapították a mezőgazdasági rész- munkások munkabérét

Az Országos Munkabérmegállapító Bizottság 44.100—1945. számú határozata megállapítja a mezőgazdasági részes munkabéreket és a cséplőgéprészeseidét.

A rendelet szerint
álló gabona aratásáért
a munkavállalót élemezésen kívül 6 mázsás holdankénti termelésnél 11 százalék, ha ennél kevesebb a termés, 66 kiló illeti meg. Dült gabonánál 6 mázsán felül 13 százalék, ezen aluli termés esetén 78 kiló a járandóság. Összekuszált gabonánál 15 százalékot, illetve 90 kilót kap.

**Ha a munkavállaló a hor-
dást és asztagolást is végzi,**

6 mázsás, vagy ennél nagyobb termés esetén 13 százalékot, kevesebb termés esetén 80 kilót kap. Ugyanabban az esetben dült gabonánál 15,5 százalék, illetve 93 kiló, összekuszált gabonánál 17 százalék, illetve 105 kiló a járandóság. Ezenkívül a munkavállalónak kat. holdanként és aratópáronként egy mázsá szalma is jár.

**Ha a munkáltató kész ételt
nem ad,**

valgy panasz alapján a DëFOSZ megállapítja, hogy az adott kész-étel nem kielégítő, naponta és fejenként a következő természetbeni járandóságot kell kiszolgáltatni: 75 deka kenyérliszt, 25 deka főzőliszt, 10 deka zsír, 10 deka szalonna, 50 deka burgonya, 50 deka vegyes fűszerek-féle, 4 deka só, fél liter tej, 20 deka hús, 50 fillér fűszerpéz.

Gabonacséplés és kazalozás
együttes munkája fejében elevátor használata esetén a szemtermés 5,5 százaléka, e nélkül 6 százaléka a járandóság.

Az aratáson és cséplésen alkalmazott nélel háromnegyeres részes munkavállalóknak kell tekinteni. A cséplési munkánál az etetők az egész részeseknél 10 százalékkal nagyobb százalékban részesednek és minden cséplési idényben egy-egy munkaruhát kapnak a cséplőgéptulajdonostól.

**A rendelet megszabja
a cséplőgéprészeseidét**

is. Magánjáró gépeknél, ha az üzemanyagot a cséplőtető gazda adja: 3,6, ha a tulajdonos: 4,6 százalék a cséplési rész. Huzatos gépeknél az első esetben 2,6, a másodikban 4,1 százalék a géprész. Ha a tulajdonos vontatásról is gondoskodik, akkor 4,6 százalék. Ha elevátort is alkalmaz, minden esetben további 0,5 százalékot számíthat fel.

**A burgonya részes-
művelésénél**

kétszeri kapálás, töltögetés, szedés, betakarítás fejében a részesedés leg-
alább 45 mázsás termésnél egyhar-

mad, ha ennél kevesebb, kétötöd része a termésnek.

A kukorica
részesművelésénél legalább 15 mázsás termésnél a szem és köztes termés egyharmada, ennél kevesebb termés, kétötöde.

A cukorrépa
részesművelésénél a gyökértermés és répapaj kétötöde, ezenkívül a részesedés arányában a cukorgyártól juttatott cukor, melasz, repaszélet stb.

A takarmányrépa
részes művelésénél legalább 80 mázsás termés esetén ennek egyharmada, ha kevesebb, a termés kétötöde.

A napraforgó
részes művelésénél legalább 5 mázsás holdankénti termés esetén a mag és szártermés egyharmada, ha ennél kevesebb a termés, kétötöde.

A kisiparosok új munkaalkalmairól

A közszállítási értékhatár újabb felemelése

Nagyon fontos és kedvező tárgyalásokat folytat a kisiparosok érdekében a KIOSZ vezetősége, — többek közt — most arról, hogy a közmunkák értékhatárát a kisiparosok felé a kormányzat emelje fel.

Eddig a közmunkák értékhatára az építkezéseknél 50.000, a tatarozási munkáknál pedig 100.000 forint volt. A tárgyalások során az illetékes szerveknél a kisiparosok kérése a közszállítási értékhatár újabb felemeléséről a legbarátságosabb fogadtatásban részesült.

Igen fontos megállapodás jött létre a KIOSZ és az építésügyi minisztérium között a lakások belső tatarozása ügyében is. Ezeket a tárgyalásokat a KIOSZ Szijjártó Lajossal, a minisztérium csoportfőnökével tárgyalta meg és ennek eredményeképpen megállapodás jött létre a KIOSZ és a Nemzeti Vállalatok között, amely lehetővé teszi az építő kisiparnak fokozottabb részvételét a most folyamatban levő építkezéseknél. A megállapodás szerint

**az 50.000 forinton aluli új és
100.000 forinton aluli helyre-
állítási munkákat a kis-
ipar végzi el,**

miután a nagyobb építkezéseket teljes mértékben a nemzeti vállalatok bonyolítják le. A városokban a lakások belső tatarozását kizárólag a kisiparosok fogják elvégezni. A házak tatarozása természetesen ország-

Takarmányfélék kaszálása és betakarítása

esetében a réti szénánál egyharmad, sarjunál egykettő, lucerna első kaszálásáért egyötöd, második kaszálásáért egyharmad, zabosbúkköny kaszálásáért pedig egyötöd rész a részesedés.

A munkáltató,
ha legalább hat arató együtt dolgozik, részükre vízfordóról és a munkahelyükön alvó arató- meg cséplőmunkások részére egészséges, tiszta hálólhelyről köteles gondoskodni. Poggászataikat a hét végén, illetve kezdetén munkahelyükről a lakóhelyre a munkáltató szállítja el.

A cséplő munkavállalók meg poggászataik és részesesetük szállítása a cséplőgéptulajdonos (bércséplő) feladata.

A kapásnövények részesmunkái
közül a munkáltató a tengeri és napraforgó művelésénél a három kézikapálás előtt, burgonya művelésénél az egyszeri kézikapálás előtt a termények soraikat köteles meg-
lőkapáztatni.

A részes munkavállalók után a munkáltatók kötelesek leróni az OTI-bélyeget.

Mit láthatunk a Békési Muzéumban?

Csaknem másfél évtizede, hogy a volt református gimnázium tanári kara és presbitériuma, másrészt Békés község képviselőtestülete megbizta e sorok íróját, hogy szervezze meg a Békési Muzéumot. 1936-ban meg is indult a gyűjtés, amely olyan szépen haladt, hogy 1940-ben a gyűjtött tárgyakból jól sikerült kiállítás lehetett rendezni. Ez a gyűjtésnek olyan lendületet adott, hogy 1944-ben a község kibérelte a református egyháztól a volt presbitérium termet és itt talált ideiglenes elhelyezést a múzeum. A megnyitás 1945. március 15-én történt Durkó Imre akkori községi bíró által. Jelenleg is itt van a múzeum, de ez a hely már szüknek bizonyul. Kivánatos volna, hogy a múzeum megfelelő elhelyezéséről intézkedés történne.

A tárgyak száma ez idő szerint 5378, melyből 2812 különböző korból való érc és papírpénz, míg a többi tehát 2566 leginkább néprajzi jellegű.

A múzeum nagyobb részben néprajzi múzeum, de van fejver, régészeti, pénz és kép gyűjteménye is. A néprajzi rész az előírás szerint nyolc csoportra oszlik: játék és mulatság, halászat, vadászat, állattenyésztés, gazdálkodás, ipar és kereskedelem, ruházkodás, közlekedés, végül egyház és kegyelet.

Az első csoportból megemlítjük a csontbikát, a fakorcsolyát s egy II. osztályos elemista által készített kazánt és cséplőgépet. A második csoport tárgyai közül a botpuska és a varsa érdemelnek említést. A közlekedési csoportban a Sárrétre jellemző félhajó. Erdekés a világítás fejlődését feltüntető csoport az olajmécsestől a villanyig. Két pár alabárd is említést érdemel, melyekkel régen az éjjeli őrök járták az utcákat. Ezenkívül egy szép cifra szür és két női suba Kotván mestertől. Szikszay Sándor aranykorosztos mester mézeskalácmintái és szép faragott széke. A mennyezetes ágynak is sok nézője akad. Kár, hogy a slingelt végű párnák még hiányoznak belőle. A tüzduda, a kuruckori pisztoly, továbbá az 1944. október 6-i békési légitánc emlékei is sok embernek szemébe tűnnek. Faeke kettő is van. Látható az Arany Toldijából ismert csobolyó, vagy csobán is. Itt említjük meg Arany sajátkezű okiratát is, melyet meg szalontai jegyző korában készített.

Községünk híres festőjétől, Jantyik Mátyástól két képünk van. A kulacsoknak és butelláknak egész gyűjteménye látható. Sokan érdeklődnek Bódisznó köve után is. Meg van Békés legrégibb könyve, az 1714-ben kezdődő borkötéses jegyzőkönyv. Unikum Szűgyi József volt református kántor harmóniuma. Meg van az 1849. április 14-i debreceni trónfosztó nyilatkozat is.

Csak néhány kiemelkedő tárgyat említettünk meg. Többet ér ennél, ha tényleg megnézzük a múzeumot, mely minden vasárnap délelőtt 10—12 óráig van nyitva. D. A.

Ara 60 fillér

MHK hírek

Felbujuk a sportfelelősöket a MHK nevezési díjak beszedésére. Névsort állítsanak össze azokról, akik befizették a díjakat. Az így beszedett díjakkal június 14-én és 17-én a MHK hivatalos helyiségében délelőtt 9—11 óráig elszámolni sziveskedjenek.

A június 19-én tartandó pótpórbákra és az utolsó próbákra készüljenek fel a sportársak, hogy minél jobb eredményeket kapjunk.

Az egyes tömegszervezetektől többen távolmaradtak a próbáktól. Kérjük az illetékes sportfelelősöket, hogy tartsák össze a tagokat és a június 19-i pótpórbákon egységesen jelenjenek meg. Senki ne maradjon távol a próbáktól, mert ez lesz az utolsó alkalom, hogy valaki az I. időszakból próbázhasson.

Akik a modern öttusa előkészítő versenyben részt akarnak venni, azok folyó hó 17-ig jelentkezzenek az előkészítő verseny rendezőjénél a MHK irodájában (Béraház I. em. 2.) kedden és pénteken 9—11-ig, ahol bővebb felvilágosítást kapnak.

Az öttusa előkészítőverseny a MHK 7. próbjára közül a következők tartalmazza: céllövés 50 méterre (5 lövés), uszás (50 méter), mezeifutás 3000 méter.

Akik indulnak az előkészítőversenyben és ezzel a felsorolt három próbában a kijelölt számok megkötöttségét vállalják a következő előnyöket élvezik.

Az előkészítőverseny három próbjára számít a MHK próbái között és az itt elért eredmények a MHK igazolvány megfelelő rovatába is bekerülnek.

Aki az alapfokú eredményt nem éri el az első időszakban, a második időszakban a sikertelen próbából új kísérletet tehet.

Aki az előkészítőverseny mindhárom próbáján a korcsoportjának megfelelő felsőfokú szintet eléri, az alábbi táblázat szerint a IV. osztályú öttusázó minősítést, erről szóló igazolványt és öttusa emlékérem kicsinyített bronz mását kapja és a Modern Pentatlon Intézőbizottsága által rendezendő táborra hívja be, ahol továbbképzésben részesül.

Korcsoport	Céllövés 5 lövés	Uszás 50 m	Futás 3000 m
15—18 év	30 kör	1'20"	14'
19—21 "	35 "	1'15"	13'
22—30 "	35 "	1'20"	13'
31—40 "	35 "	1'20"	13'30"

Próbázató Bizottság

A könyvnap június 15-én és 16-án lesz

A budapesti könyvnapok nagy sikere azt bizonyítja, hogy a kultúra most már a nemzet egyik legfontosabb ügye lett. A tudás már nem egyes kiváltságosok ügye, hanem az egész dolgozó nép: a munkások, a dolgozó parasztok és értelmiségiek közös kincse. Mikor a szellemi élet forradalmi korában élünk, szükséges, hogy erről a szellemi élet terén végbemenő forradalmi átalakulásról mindenki tudomást szerezzen. Ezt a célt szolgálják a könyvnapok.

Békésen június 15-én és 16-án tartják meg a könyvnapokat. Reméljük, hogy nálunk is szép eredményre fognak lezárni.

Többmillió forint értékben nyújt segítséget a békési Földmivesszövetkezet a dolgozó parasztságnak

Folyósítják a termelési előlegeket. Hízalási és tenyésztési szerződéseket köt a Földmivesszövetkezet. Jó terméskilátások borsóból, magrépából, nemesített búzából

A Földmivesszövetkezetek a falu gazdasági életében mind fontosabb szerepet töltenek be és ennek megfelelően erőteljes fejlődésnek indultak az utóbbi időben. Ugyanezt tapasztalhatjuk a Békési Földmivesszövetkezetnél is, melyről egy évvel ezelőtt még a legtöbben azt sem igen tudták, hogy hol van, ma pedig a község gazdasági életének fontos tényezője. Különösen piaci napokon százával keresik fel a szövetkezet irodáját a dolgozó parasztok és középgazdak.

A szövetkezet irodájában alig töltöttünk el pár percet, máris láttuk, milyen sokféle ügygel keresik fel a gazdákat a szövetkezetet. A volt Népbank épületében, a kassza előtt sorban állanak az emberek, mindegyik pénzt vesz fel, 150—200—300 forintokat, — most osztják ki a szerződéses termelésekre a termelési előlegeket, amit kamatmentesen kapnak a gazdákat. A pénz a legjobbakor jön, mert ebben az időszakban már minden eladni valóból, pénzből kikopik a gazda.

Egyik nagyszámu csoport utalványokat vesz át, amely ellenében a Földmivesszövetkezet gabonarakarából kimérik számukra a buzafejadag még hiányzó részét, kedvezményes, hivatalos áron. Ezek a Koszth rizstermelő csoport dolgozó tagjai.

Az egyik termelő jelenti, hogy tetűkár lépett fel a magrépáján és segítséget, tanácsot kér. Már adják is ki a szükséges vegyi szert, meg a permetezőgépet és a termelési felelős magyarázza, miképp kell védekezni.

A harmadik asztalnál a sertés-hízalási és tenyésztési szerződéseket kötik. A szerződéses állattenyésztésnél is kölcsönöket nyújt a Földmivesszövetkezet.

Erdeklődésünkre megtudjuk a Földmivesszövetkezet vezetőitől, hogy termelési célokra több mint egymillió forint értékű előleget, hitelt nyújt a termelőknek a Földmivesszövetkezet, mind kamatmentesen. Példaképpen felhozzák, hogy minden kataszteri hold szerződéses

borsóvetőmag termelésnél a következőket nyújtották: 300 forint értékben nemesített vetőmagot, 50 forint értékű szuperfoszfát műtrágyát, 160 forint zöldhittelt. A termelőknek a borsóért nagyon jó árat biztosítanak, mert a borsóvetőmag ára 220—230 forint mázsánként és a jelenlegi terméskilátások szerint 10 mázsás terméskilátással lehet számolni. A szövetkezet ellenőrzése mellett 500 kat. holdon folyik a rizstermelés is és minden holdra 1100 forint termelési előleget, ezenkívül nemesített vetőmagot, műtrágyát is kaptak a termelők, közel 500 forint értékben.

Ezek a számok élő bizonyítéka annak, hogy a népi demokrácia miképp segíti a dolgozó parasztságot a termelésében, a többtermelés a jobb, gondtalanabb élet elérésében. Ez a segítség az 5 éves gazdasági terv folyamán évről-évre emelkedni fog s ez a segítség mind a Földmivesszövetkezeteken keresztül fog a dolgozó parasztsághoz eljutni.

A Földmivesszövetkezetekre váró feladatok sokasága a rohamos, erő-

teljes kifejlesztését kívánja meg a szövetkezetnek. A szövetkezet benyújtja le a teljes terményforgalmat, az állatértékesítést is. Fokozódnak a szövetkezet feladatai a termelés vonalán is. Nemcsak a szerződéses termelés iránt nagy az érdeklődés, hanem mind többen és többen érdeklődnek a szövetkezeti gazdálkodás magasabb formái iránt, mert látják, hogy a magasabb élet-színvonal eléréséhez a nagyüzemi gazdálkodás előnyeit is érvényesíteni tudó kollektív gazdálkodás segítheti őket.

A Földmivesszövetkezetbe beolvadtak a régi Hangya fogyasztási üzletek is, hogy amikor a termelők mindennapi szükségleteiket megvásárolják a szövetkezeti boltokban, ezzel is segítsék a Földmivesszövetkezetet. A megvásárolt áruk fennmaradó haszon a szövetkezet kerestül visszakerül a termelésbe. A Földmivesszövetkezet ezért igyekszik fokozatosan tovább építeni az árúllátó, a vásárló közönséget kiszolgáló üzletágait is.

Beszélgetésünket a szövetkezet lelkes ügyvezetőjével, Vincze Lajossal gyakran kell megszakítanunk, gyakran szól meg a telefon, Budapest, Békéscsaba, Gyula keresi a Földmivesszövetkezetet. Egymásnak adják a kilincset a gazdákat. A tanácskozó olvasóteremben már többen üldögélnék. Itt gyülekeznek a Szövetkezet igazgatóság tagjai, mind dolgozó parasztok, asszonyok.

Vári András, a szövetkezet elnöke beszélget az igazgatósággal; éppen egy teherautó vásárlásának szükségességét tárgyalják és a szelektor és egyéb magtisztító berendezések felállításának ügyét.

A békési Napközi Otthonos óvodák

A „Békés” hetilap olvasó közönsége nap mint nap elmegy a napköziotthonos óvodák mellett anélkül, hogy pontosan ismerné történetüket, vagy különösen az ottan folyó életet. Természetesen elsősorban olyanokra gondolunk, akiknek gyermekei nem járnak oda, vagy szervezésükben aktív szerepet nem játszottak. Eppen ezért fontosnak tartom néhány sorban ismertetni történetüket.

Tudva levő, hogy Békésen 4 óvoda működött a háború előtt és a 3 éves terv keretében a népjóléti minisztérium szerelte föl és korszerűsítette napköziotthonos óvodává. Ezekben a napközi otthonokban a gyermekek naponta kétszer kapnak étkezést: ebédet és uzsonnát, mely szintén a népjóléti minisztérium támogatásával és a szülői hozzájárulással történik

A szakácsnő fizetéséhez a helyi MNDSz havi 100 forinttal járul hozzá. A létszám jelenleg 160 gyermek a 4 napközi otthonban. A berendezésre mintegy 20.000 forint összeget költött, ami ugyan elég tekintélyes összeg, de rövidesen még 17.000 forint összegű beruházás várható a közeljövőben, szintén a hároméves terv keretében.

A készített bútorok minősége itt-ott kifogásolható, ezért a napköziotthonos vezetőségére hárul a mulasztások helyrehozása. A bútorok típusa minél inkább készültek, (az egész ország területén egyformán).

A gyermekek öröme határtalan volt, amikor először megláták a kis bútorokat. Simogatták, becézgették a kis székeket, amit számukra a magyar kormány intézkedésére a Népjóléti Miniszter ur készítetett, hogy ezzel is bebizonyítsa a gyermekek iránti gondoskodását és a gyermekvédelem fontosságát.

Megváltozott a napköziotthonok belső élete is. Nem csupán a kiváltságos polgári réteg gyermekei találkoztak itt, hanem a dolgozó réteg gyermekei is már itt szívták magukba a szocialista nevelés alap-elemeit, hogy azután az általános iskolai, vagy középiskolai nevelésben örök időkre megszilárdulhasson bennük a szocializmus szeretete.

Major Károlyné
j. szoc. titkár

Értesitem mindazokat a termelőket: akik pálinkát akarnak főzni, hogy a kedvezményes sorásra jelentkezzenek június hó 11-től 30-ig. Özv. Csapó Gáborné
V. ker. Liliom-telep 4.

Balról jobbra: Darabos István h. intéző, Fésüs Sándor rendező, Török Éva, Kuttyik Margit, Kecskés Erzsébet, Orosz Gitta csapatkapitány, Andrákó Ella, Baji Borbála, Tóth Margit, Gyöngyösi Elek titkár, Kecskeméti Gábor szak. vez.

Kamut

Alighogy hírt adtunk arról, hogy Békés-Földvár nagyközség lesz, egy újabb belügyminiszeri rendeletből arról értesülünk, hogy Kamut is nagyközséggé fejlődik.

Míg Békés-Földvárnak földrajzi helyzete biztosította ezt a változást, Kamutot multja és újabb fejlődése tette alkalmassá arra, hogy nagyközség legyen.

Régebben két Kamut nevű falu volt a békési határban: Kiskamut és Nagykamut. Az utóbbit már 1293-ban említik. 1469-ben már itt tartják a megye törvénytörvénygyűléseit. 1512. és 1552. között pedig állandóan megyeszékhely. Az 1557. évi török deffer szerint 20 ház van benne. 1675-ben a debreceni szuperintendens Váraljai Györgyöt rendelte ide papnak, mert románul is tudott. Úgy látszik, ebben az időben ref. románok is voltak a lakosok között. 1704-ben pusztult el; a rácsok dultak fel. 1712. óta a kamuti határ egy részét a békésiek használták, más részét bérbe adták görög, vagy örmény vállalkozóknak. Később közigazgatásilag is Békéshez csatolták.

Jelenleg közigazgatási kirendeltsége van. Azonkívül van itt két iskola, két üzlet, egy malom, két kovács és egy kerékgyártó műhely. Van Földmivesszővetkezete, Napközi Otthona, DeFOSz, MNDSz és EPOSz szervezete.

Az új nagyközség területét 1937. évben 11.469 kat. holdban tervezték 2135 lakossal. Hogy most mennyi lesz a területe és a lakosok száma, az majd a részletes tárgyalások során fog kiderülni.

Krónika

Napsütötte dél heve pirít
A tanyán,
Csirke vadós a szárítón,
Tarhonyán.
Hess el onnan, Hess le onnan,
Hessalem,
S kalappommal mind a kettőt
Levertem.

Az eperfa alatti kis
Asztalon
Lebbenos-laska étel gözöl
Gazdagon,
Hogy a menük csapja agyon
Malacom,
Alabújt és feldöntötte
Asztalom.

Tűzet raktam a szalonra
Sütéshez,
S amíg téglat kerestem az
Üléshez,
Elvitte a szalonnámat
Valami,
Látam is én a kutyát el-
Szaladni.

Még mindig nem háborogtam,
Nevettem,
Pedig reggel óta semmit
Nem ettem.
No, mondok, majd főz az asszony
Estenden,
Ha kijön a piacról, mint
Rendesen.

Mit tehettem, éhesen is
Kapáltam,
De a vizes korsómat se
Találtam.
Elorozta az útról sejt,
Valaki,
De még mindig nyugton tudtam
Maradni.

Bementem, hogy lefeküdjek
A házba,
S beledűltem az ágyon a
Kövészba,
De erre már úgy elöntött
Az epa,
(Hogy) Belerugtam a moslékos
Vederbe.

Vigh Lajos.

A tarhosi tanyai nyilvános távbeszélő vonal megnyitása

Június 9-én, csütörtökön adták át a forgalomnak a tarhosi távbeszélő vonalat.

Az ünnepélyen megjelentek: Papp József postafőtiszt, Acs Sándor, a szegedi postaigazgatóság kiküldötte, Varga Mihály, a MDP csabai postás-üzemi párttitkára, Békés községet Papp Károly bíró és Gulácsi Ferenc főjegyző képviselték. Jelen voltak a gépállomás alkalmazottai és a környék népe.

Papp József, a postavezetőség nevében a tanyai központok jelentőségét hangsúlyozta, mely által a vidék

népe is bekapcsolódik a forgalomba s így a gazdasági életben hatékony részt vehet. Különösen fontos ez Tarhos esetében, mely gépállomás is egyuttal. Ez a vonal is a 3 éves terv keretében épült.

Ezután a gépállomás vezetője köszöntet fejezte ki a posta vezetőségének és a munkásoknak. A vonal 9 km hosszú.

Szerdán nyílt meg a rosszterdóvizesítési vonal, azonban az ünnepélyes megnyitás pénteken volt. Ez a vonal is két tanyaközpontot kapcsol be a forgalomba.

Megjelent az idej cséplési rendelet.

Az új cséplési rendelet biztosítja a gyors és veszteség nélküli cséplést

A Közellátási Hivatal rendeletben szabályozta az idej gabonacséplést. A rendelet szerint gabonáját mindenki köteles ez év

szeptember 15-ig elcsépeltenni.

Csépleni csak cséplőgéppel szabad. Kivételt csak ott lehet engedélyezni, ahol a községben nincsen cséplőgép, vagy ha a cséplőtől kévekötes, vagy zsupszalma céljára akar rozost csépleni. Ehhez a közellátási felügyelőség engedélyre van szükség, az a községi elöljáróság útján lehet kérni.

A gabonát nem szabad nedves állapotban csépleni. Csépléskor alkalmazni kell az osztályozó-hengert és a kicséplést

gabonában 2 százaléknál több ocsu nem lehet.

Az ocsu pedig nem tartalmazhat 2 százaléknál több ép, fejlett gabonaszemet. A cséplőgépet tulajdonosa, vagy üzemben tartója június 20-ig köteles olyan állapotba hozni, hogy a szemvesztés és szemtörés a legkisebb mértékű legyen.

A cséplés megkezdéséhez

gabonalap szükséges.

A cséplés megkezdése előtt tehát minden cséplőtőnek ki kell váltania a gabonalapját. A cséplési nyomtatványokat a cséplőgép felelős vezetője állítja ki s ugyancsak a cséplőgép vezetője köteles a cséplés kezdetét és befejezését a községi elöljáróságnak bejelenteni. A cséplőgép tulajdonosa köteles annak a gazdának a gabonáját elcsépleni, akit hozzá kijelöltek. A cséplőtől pedig azzal a géppel köteles cséplőtetni, amelyet részére kijelöltek.

A rendelet intézkedik a szerződéses alapon termelt

nemesített vetőmagvak minőségének megővására is.

Tudomására hozzuk az olvasni vágyó közönségnek, hogy

kölcsönkönyvtárunkat felrészítettük

és a legújabb haladó szellemű irodalommal állunk rendelkezésükre. Egyben kérjük a régi olvasóink közül azokat, akik régebb óta nem cseréltek, azok jöjjenek és cseréljenek, hogy ugyanazokat a könyveket mások is olvashassák.

Könyvtárunkat állandóan bővítjük.

Püski kölcsönkönyvtár
könyv- és papirkereskedés

Ezért a nemesített vetőmagnak szerződéses alapon termelt gabonát először kell elcsépleni. Ha a cséplőgép előzőleg már más gabonát cséplött, abban az esetben a cséplőgép vezetője a nemesített gabona cséplése előtt köteles a cséplőszekrényt alaposan kitisztítani.

Az 1949. évi cséplési rendelet biztosítja, hogy idej gabonatermésünk elcséplése az egész országban a lehető leggyorsabban megtörténjen. Gondoskodik a rendelet arról is, hogy a cséplőgépek jó állapotban végezzék a cséplést, s ezáltal a cséplési szemvesztés a legkisebb mértékűre legyen csökkenthető.

Az új országgyűlés összetétele

Szerdán nyílt meg az új országgyűlés, melynek összetétele a következő: A 402 képviselő között 174 munkás, 114 paraszt, 92 értelmiségi, 1 kisiparos, 1 kiskereskedő és 20 alkalmazott.

A képviselők közül 285 tartozik a MDP-hez, 117 pedig a többi négy párthoz. 71 nő foglal helyett az új országgyűlésben.

Vasárnap nyílik meg az iparos iskola kiállítása

Az évzáró vizsgákkal kapcsolatban minden évben kiállítást rendez az az iparosiskola. Az idén is meglesz ez a kiállítás. A tanulók már hordják össze az évzáróban készített tárgyakat: fa-, fém-, ruházati és kereskedelmi készítményeket. Ezek mellett a IV. évfolyamu építőipari jellegű iskola növendékei is készítettek szakrajzokat.

A kiállítás nyitva lesz június hó 12-16 ig, vasárnaptól csütörtökig délelőtt 8-12-ig és délután 3-7-ig. A belépés díjtalan.

Megyeri (Méder) Sándorné

tűzelanyagkereskedő kéri a tűzelanyag-fogyasztó közönséget, hogy

tűzelanyagszükségletének ellátásáról már most

a nyári hónapokban

gondoskodjék
Ezidőszent a legjobb szemfaját áll módomban szállítani, míg a futási évad közeledtével úgy a minőség, mint a mennyiség ellátás nehezebben lesz beszerezhető.

Kulturverseny

Június 11. és 12-én este 8 órai kezdettel a Bérház nagytermében az alanti EPOSz szervezetek kulturversenyét tartanak.

Június 11-én, szombaton.

Féltői EPOSz:

1. „Hűség.” 1 felvonásos. Zolnai Vilmostól.
2. „Miniszterváltás.” 1 felvonásos. Gábor Andortól.
3. „Csoda a faluban.” 1 felvonásos. Gábor Bélától és Darvas Szilárdtól.
4. Ady Endre: „Hadak útja.” Szavalt.

5. Szezen Kirszanov: „Ötéves terv.” Szavalt.

6. Népi táncbemutató.

Vizesfási EPOSz:

1. „Valami mindig közbejön.” 1 felv. szovjet hadifüggő darab.
2. Zelk Zoltán: „Válás.” Szavalt.
3. Margarita Aligert: „Az uton előre.” Szavalt.

Rosszterdói EPOSz:

1. „Virradat a faluban.” 1 felv. Békési Istvántól.
2. „Disznópásztor leány.” 1 felv. Orosz irótól.
3. Vásári István: „Vörös hadsereg.” Szavalt.

4. „Alku nélkül.” Szavalt.

Június 12-én, vasárnap.

Kamutherti EPOSz:

1. „A kék róza.” 1 felvonásos. P. Jarceltól.
2. „A vízbeutalt csizmája.” 1 felv.
3. Devecseri Gábor: „Terv.” Szavalt.

4. John Szudrobaiksz: „Május.” Szavalt.

Kovács-majori EPOSz:

1. „Kettesben.” 1 felvonásos. Uljanszkítól.
2. „Helyettes.” 1 felv. L. Lencstől, Békés-Földvári EPOSz:

1. „Fény a tanyán.” 1 felvonásos. Andai Ernőtől.

2. „Szabadsághoz.” Szavalt.

3. Perei Jolán mozgalmi dalokat énekel.

SzIT népi táncbemutató.

Bélapódj 2 és 1 forint.

Védekezés a malária ellen

Az öntözéssel és rizstermeléssel kapcsolatban az ilyen vidékeken a malária növekedik. Még szerencse, hogy a maláriának azon faja veszélytelen a rizstelepek lakosait, amely aránylag enyhe és ha idejében kerül orvoshoz, kikézelhető.

A népjóléti kormányzat, mivel a legfőbb érték az ember, mindent megtesz ezen betegség leküzdésére. Nagyobb mennyiségű gyógyszert bocsátott a községi orvosok rendelkezésére. Jelenleg az Országos Közegészségügyi Intézet dr. Zoltai Nándor főfelügyelőt, mint a malária betegség fő szakértőjét, küldte le Békésre, aki a békési helyzetet, főleg a rizstelepeket tanulmányozza. Már hónapokkal ezelőtt is volt itt és a tisztiorvosi hivatalban is tanulmányozta, hogy mind a községben, mind a járásban hogyan oszlik meg. Jelenleg a kísérleti telepekre dél-amerikai halakat hozott, melyek a maláriát terjesztő szunyoglárvákat pusztítják. Ezenkívül különböző porzásokkal igyekeznek a veszélyes szunyogfajtákat kiirtani.

Reméljük, hogy ezeknek az intézkedéseknek meglesz az áldásos hatása.

Rendőrségi hírek

A békési rendőrség elfogta és a gyulai államügyészségnek átadta özv. Nagy Lászlóné és Domokos Jánosné baromfikereskedőket, akik a békési piacon vásárolt baromfiakat a többszöri figyelmeztetés és kioktatás ellenére is illegálisan Budapestre szállították, mellyel a gazdasági rendünk védelméről szóló rendelkezések közötti cselekményt követték el az áru-láncolással, melyen keresztül a dolgozók a baromfihoz a termelői árnál sokkal magasabban jutottak volna hozzá. Büntetésük kitöltése után internálják őket.

A békési rendőrség elfogta és a gyulai államügyészségnek átadta Csüllög Géza vésztoi lakost, aki Békéscsaba községben az Országos Házépítő Szövetkezet tulajdonát képező épülettárgyakat kisérte meg ellopni.

A békési rendőrség elfogta és a gyulai államügyészségnek átadta Stechnó Aranka budapesti lakost, aki Budapestről Békés Földvára lejárva, már 6 hónap óta lekezeléssel foglalkozik. Nevezett hetenként egy borjút levágott, melyet postán és vasuton az illetékes közegek felvezetése mellett juttatott el tengeri és gyümölcs jellemezéssel Budapestre. Ezen cselekményével a közellátás érdekeit veszélyeztető büntetést követett el. Büntetésének kitöltése után internálva lesz.

Bölcsőtől a koporsóig

Születtek: Vagyon Gergely—Merozel Évának leánya Eva, Kovács Sándor—Szabados Erzsébetnek fia Sándor, Szabados Pál—Román Ilonának leánya Margit, Köpe Ferenc—Högye Annának leánya Anna. Legzi György—Szántó Mariának fia György Piko Ferenc—Keresztesi Eszternek leánya Anna, Nyeste István—Börner Juliannának leánya Mária, Nagy István—Karái Eszternek fia István, Vári István—Szekeres Eszternek fia István, Takács Mihály—László Erzsébetnek leánya Erzsébet, Püski Gergely—Molnár Eszternek fia Gábor, Bróca László—Szántó Évának fia Árpád, Nagy Mihály—Hilla Eszternek leánya Juliano.

Házasságot kötöttek: Somlyai Imre Cz. Balogh Juliannával, Högye Andras Megyeri Erzsébettel, Muosi István Papp Rozával, Vagyon Gábor Darányi Etellel, Lázár Gábor Valkovszki Juliannával.

Meghaltak: Horváth Ferenc 29 éves (holtánnyilvánítt), Balázs László 36 éves (holtánnyilvánítt), dr. Varga Lajos 41 éves (holtánnyilvánítt), özv. Farkas Mártonné szül. Bergsleio Jenny 70 éves (holtánnyilvánítt), Pintér Péter 12 éves (holtánnyilvánítt), Bagdi Lajosné sz. Szűcs Zsuzsanna 63 éves, Vas Eszter 5 hetes, Megyeri Gábor 2 hónapos, Molnár Rebeka 50 éves, özv. G. Nagy Lászlóné sz. Székely Zsuzsanna 82 éves.

„Békés” MOZGÓ

Szombaton es hétfőn 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Mindvégig rendkívül izgalmas film.

Idegen kikötő

Remek rendezés! SVED dráma! Duszrig problémája, szenzációja.

Jövő héten nagy filmszemély! Figyelje műsorunkat!

HÍREK

A békés-tarkosi énekiskola kitüntetése

Budapestben a Városi Színházban díszbemutató keretében adta át Bóka László államtitkár a négyhónapos országos kulturális versenyben legjobb eredményt elért csoportoknak az Országos Szabdművelődési Tanács oklevelét. Az öt kitüntetett csoport között van a békés-tarkosi iskola énekegyüttese is.

A bemutató előadás után pedig Székely Endre, a Bartók Béla Szövetség főtákará adta át a békés-tarkosi uttörő énekár vezetőségének az „élkorus” kitüntetést. A kettős kitüntetéshez a magunk részéről is szívvel gratulálunk, hiszen az énekiskolán keresztül községünk jó hírneve is gyarapodott.

A jövő héten a Székely gyógyszerár tartó éjszakai szolgálatot.

x **Eljegyzés.** Váry Rózsikát (Békés) eljegyezte Korponai József kereskedő (Budapest).

— Nyári vásár Békésben. A nyári országos vásár a következő napokon lesz megtartva: június 17-én, pénteken sertés, juh, kecske, marha, június 18-án, szombaton lóvásár, június 19-én, vasárnap kirakodóvásár. Szabályzatot marhallevéllel véssmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

x **A KIOSZ vezetősége felkéri az önálló kisiparokot felelőseit és iparos asszonyokat, hogy folyó hó 12-én (vasárnap) délután, 4 órakor tartandó fontos megbeszélésre az ipartestület helyiségében megjelenni sziveskedjenek. Vezetőség.**

— **Felhívás!** Felhívja a békési munkaközvetítő iroda mindazokat a munkaadókat, akik aratási munkást fognak alkalmazni, hogy az aratási szerződést június hó 25-ig feltétlen kössék meg, mert június 25. után semmiféle aratási szerződést nem fogadunk el.

x **Meghívó.** A KIOSZ békési szervezete június 12-én, vasárnap délelőtt 11 órnkor taggyűlést tart, melyre ezúton hívja meg az összes kereskedőket a Vezetőség.

x **Figyelmeztetés a magánalkalmazottaknak.** Folyó hó 14-én, kedden délután fél 6 órakor vezetőség, 6 órakor pedig taggyűlést fogunk tartani a Hosszúfoki palotában levő új helyiségünkben. A megjelenés kötelező, mert az igazolatlanul távollevők ellen a fegyelmi eljárást meg fogjuk indítani. Vezetőség.

— **Felhívás.** Figyelmeztetem Békés község lakosságát, hogy a kémenypró kotrási és seprési munkálait ne akadályozza meg, mert az esetleges tűz esetén szabotálás miatt a tűzkárosult ellen az eljárást meg fogom indítani. **Allami tűzoltóság.**

x **Felhívás.** A KIOSZ vezetősége értesíti tagjait, hogy folyó hó 14-én (hétfőn) este 8 órai kezdettel beszámoló gyűlést tart és ezúton tudatja, hogy folyó hó 26-tól minden vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel iparos napot tart. Vezetőség.

x **Meghívó.** A békési Rizshántoló üzem dolgozói június 12-én egészséges btyus jüniálíst rendeznek a Krisztinazug alatt levő hullámtéren, melyre szeretettel hívják és várják Békés község egész lakosságát az üzem dolgozóit. Indulás délelőtt 9 órakor zenével a ligetből. Itálról gondoskodva lesz. Belépődíj nincs. A jüniálíst tarka műsorok teszik változatossá.

SPORT

LABDARUGÁS

BMSE—MTE 1:0 (1:1)

NB III. bajnoki.

Jó iramban kezdődik a mérkőzés, de hamar ellaposodik a játék. Bár a BMSE a többet támadó, de eredményt elérni nem tud.

Az MTE is támad szórványosan, és egy váratlan lefutásból a 18-ik percben megszerezni a vezetést. Ez a gól felrzza a BMSE-t és rohamokat indít a MTE kapuja ellen. Az ellenfél kapusa azonban jó formában van és elhárítja a veszélyes támadásokat. Szeles jut jó helyzetbe, már-már hálóbán látjuk a labdát, de a védelem az utolsó percben ment.

Vegre a 25-ik percben egy jobbról jött beadásból Barabás kiegyenlített. Ettől kezdve a játék ellaposodik és eldurvul, ami a második felidőben még csak fokozódik. Soós a kiállítás sorsára jut. Sportszerűség sport-szerűtlenséget követ. A játékvezető nem tudja kezében tartani a játékot. Egyetlen egy ép akció, támadás nem tud kibontakozni. A labdadások pontatlanok, mindig az ellenfélhez jutnak. Igen nyívtlan, unalmas mérkőzés volt.

Megállapíthatjuk, hogy a játékvezető tudása igen hiányos és sokat kell még tanulnia. Mindez azonban nem jogositja fel a közönséget arra, hogy a sportpályára nem való bemondásokkal rongos a békési sport hírnevét. Ha vannak kritizálók, többet tudók, annak igen örülni fognak a sportvezetők, csak ezeknek előbb jelentkeznie kellene játékvezetői tanfolyamra s fűtőlővel a szájukban, kellene bizonyoságot tenni arról, hogy ők tényleg értenek a labdarugás szabályaihoz s szolgálatuk felajánlásával mentesítik a labdarugóspontot a vasárnapi gyenge játékvezetőktől.

Rajta kritikusok, az út mindenki előtt nyitva áll!

Vendéglátóipari alkalmazottak hivatásos zenészek.

Urnapián délután fél 8 órai kezdettel nagyszabású labdarugás mérkőzés lesz a sportpályán a hivatásos zenészek és a vendéglátóipari alkalmazottak között. Mérkőzés előtt és a szünetben 40 tagu cigányzenekar szórakoztatja a közönséget. Belépődíj 1 pohár sörrel 250 forint.

KOSÁRLABDA

Vasárnap Esztergomban játszik a BVSE

Megkezdődnek a nyári vasutas bajnokságok, melyben a BVSE csapata mint kiemelt csapat. Esztergom ellen játszik először. Győzelme esetén valósulni, Székesszékérvár lesz az ellenfele. Ennek legyőzése után bejutott a döntőbe, melyet Budapestben játszanak le körmérkőzés formájában. Esztergom csapata, ugy gondoljuk, nem állítja nagyobb feladat elé a csapatot, de a mérkőzést mindenesetre komolyan kell venni.

BVSE—Komárom vasutas bajnoki vasárnap

A BVSE fiuk feljártul csapata szintén részt vesz a vasutas bajnokságban a első ellenfél Komárom csapata. Ennek legyőzése esetén valószínű. Pécs NB I.-es csapata lesz az

Köztársaság Mozgó

FIGYELEM! 3 ÓRÁS MŰSOR.

Szombaton es hétfőn 6 és 9 órakor, vasárnap 3, 6 és 9 órakor.

Hamlet

Rendezte és a főszerepet játssza: Laurence Olivier.

Szerdán es csütörtökön 7 és 9 órakor

Ki lesz a párom

Négy ifju szerelmes vidám története.

ellenfélük, mely az NBI-ben 6-ik helyen áll.

A mérkőzést este 6 órakor tartják a gimnáziumban. Jó és erős mérkőzésre van kilátás.

Uj kosárlabda pályát épít a VAOSZ

Örömmel vesszük tudomásul, hogy a VAOSZ-ban élénk sportélet van kialakulóban. Ugy látszik, hogy az ifjuság átlátta a sport jelentőségét és mindent megtesz annak érdekében. Kosárlabda, röplabda és labdarugó pályát alakított a VAOSZ tagok a saját erejükből. A pályákat a közönség-háza alatti térségben helyezik el. A VAOSZ azonban nemcsak pályaeépítési tervvel foglalkozik, hanem már is aktív sportéletet él, mert mezőbényi kartársikkal sportversenyek keretében máris találkozott s ami a fő, nemcsak egy sportágat művelnek, hanem a labdarugástól a kuglitol, az asztali teniszol, a kerékpártól a kosárlabdáig minden sportágat felkarolnak.

Rajta, a megkezdett uton, haladjanak a békési sportélet fejlesztéséért. Példájukat kövessék a többi üzemek és szakcsoportok is. Az így kialakult tömegsport megadhatja alapját a békési minőségű sportnak is.

Apróhirdetések

Sürgösen eladó II. ker. (Gőzüzug) Igloi-utca 16. számú ház. 26

Ha használt ruháját gyorsan és jó áron akarja eladni, vigye özv. Szűcs Sandornéhoz, Teleki-utca 57., vagy a hetipiaokoon.

Gumibélyegzők megrendelhetők a békési Petőfi-nyomdában.

Tehenet keresünk tejhasznokra. Nagy László, Bodzás zug.

Sürgösen eladó III. ker. Nagykereszti . sz. ház. Berényi út mentén.

Eladó Békésben II. ker. Rothermerek-utca 29. számú kis családi ház 300 négyzetööléses gyümölcsösselel. Azonnal beköltözhető. Bővebbet ugyanott. 26

Kerékpárigazolványkaplato a Petőfi-nyomdában.

Eladó egy jó állapotban levő szalon-garnitúra. Cim a kiadóban.

Eladó egy iróasztal es egy villanyvasaló Irányi-utca 8.

TRAKTORT keresek 8-as csepilómhöz felesbe. Tömösközy Békés, Hargita utca 15.

Eladó IV., Kecskeméti-utca 44. számú 22 méteres cseréptelős ház.

Eladó méhvasz Irányi-utca 11. sz. alatt.

Használt arany es ezüsttárgyakat, régipénzeket a legmagasabb áron veszek. Ravasz óras-mester.

Eladó egy használt kéveköltő arató-gép Hószó utca 4. sz. alatt. 26

Eladó méhesládok es raj, 3 hold elsőrendű here nyári használatra kiadó. Értekezni IV. Meze utca 10. sz.

Egy 14 soros vetőgép léort elcsereíthető, vagy pengézt eladó, a boroszyáni kocsamála.

BÉKÉS

A Nemzeti Parasztpárt békésmegeyi lapja

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő: Püski Sándor dr.

Felelős kiadó: Hegyesi Janos.

Szerkesztőség es kiadóhivatal: Békés, dr. Püski Sándor könyvesbolt.

Előfizetés díja egy negyedévre 720 forint. Ára példányonként 60 fillér.

Telefon: 53.

Hirdetéseket felvesszünk péntek d. e. 10 óráig

Nyomatott a Petőfi-nyomdában, Békés